

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

תאריך: ז' באב, תשע"ה 23/7/2015

סומן: כ-09-6955

לכבוד

מר משה כחלון
שר האוצר

מר משה (בוגי) יעלון
שר הביטחון

מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה

נכבדי שלום רב,

הנדון: אימוץ המלצות ועדת לוקר בנוגע לשקיפות בתקציב הביטחון

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר, (להלן: "התנועה") הריני לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 21.7.2015 התפרסם לציבור דוח הוועדה לבחינת תקציב הביטחון (להלן: "דוח לוקר").
2. ראשית, נבקש לברך על ההחלטה האמיצה למנות וועדה מקצועית אשר תבדוק לעומק את תקציב מערכת הביטחון במדינת ישראל – סוגיה חיונית וחשובה מאין כמותה.
3. על רקע חשיבות הדברים, תבקש התנועה במהלך השבועות הקרובים ללמוד את מסקנות הוועדה והמלצותיה לעומקן. ואולם, כבר בשלב זה, ומבלי למצות את העיסוק בכך, **רואה התנועה חשיבות בחיזוק וגיבוי המלצותיה של ועדת לוקר בכל הנוגע לשקיפות בתקציב הביטחון.**
4. כידוע, התנועה פועלת מזה שנים ארוכות למען הגברת השקיפות בתקציב הביטחון – ובפרט בתקציבו של צה"ל – על רקע ההבנה כי שקיפות תקציבית הינה אבן יסוד של מנהל ציבורי יעיל ותקין.¹
5. תקציב הביטחון במדינת ישראל מוסדר באופן פרטני בפרק ג' לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985 – וכפועל יוצא מכך משך שנים ארוכות נוהלו כספי מערכת הביטחון במחשכים, ללא פיקוח ובקרה תקציבית מספקים.
6. עם השנים ננקטו צעדים שונים שנועדו להגביר את השקיפות והבקרה על תקציב הביטחון,² ואף הוקמה ועדה מקצועית (ועדת ברדט) שקבעה כי יש להביא לשקיפות מלאה של תקציב הביטחון. ואולם, על אף צעדים אלו, עדיין ישנו פער עמוק בין מידת השקיפות התקציבית הקיימת, לזו הרצויה והראויה במדינה דמוקרטית מתוקנת.

¹ ראו למשל מכתבה של התנועה אל ראש הממשלה, שר הביטחון ושר האוצר מיום 10.4.2011, שכותרתו "שקיפות במערכת הביטחון".

² ראו החלטת ממשלה מס' 485 מיום 12.9.2006; החלטת ממשלה 4088 מחודש ינואר 2012.
רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: economic@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

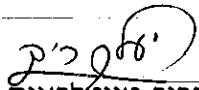
התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

7. על פער מהותי זה – במידת השקיפות הרצויה בתקציב הביטחון – עמדה ועדת לוקר בדוח מסקנות הוועדה. דוח לוקר הצביע, בין היתר, על העיוות החמור בתכנון תקציב הביטחון ויישומו המסמך על הנחה המובלעת שלפיה יקבל משרד הביטחון תוספת תקציבית במהלך שנת התקציב; ועל כישלוננו של משרד הביטחון – שאינו מהווה גורם מבקר אפקטיבי המפקח על דרישות הצבא, ונוטה לקבל את דרישותיו כמעט במלואן.
8. ועדת לוקר המליצה ליצור שקיפות מלאה ומוחלטת של משרד הביטחון וצה"ל למול משרד ראש הממשלה, משרד האוצר והמועצה לביטחון לאומי, והבהירה כי היא "מייחסת חשיבות ראשונה במעלה להמלצה זו". הוועדה קבעה כי שקיפות מלאה תביא לשיפור משמעותי של היכולת לקיים דיון על תכנית העבודה והתקציב של הצבא ומשרד הביטחון, והבהירה כי אין משמעותה שליטה של משרד האוצר על הוצאות הצבא.
9. בפרט המליצה ועדת לוקר לאפשר נגישות מלאה של משרד ראש הממשלה, משרד האוצר והמועצה לביטחון לאומי, לנתוני משרד הביטחון וצה"ל – באותה רמת נגישות שיש לאגף התקציבים של משרד הביטחון, לאגף התכנון או לאגף כוח אדם. הוועדה קבעה כי לאפשר גישה לנתוני מימוש התקציב, התקשרויות, מצבת כוח האדם העדכנית, ושכר וגמלאות.
10. אנו קוראים לממשלה לאמץ בשתי ידיים מסקנות חשובות אלו אשר יובילו להגברת השקיפות בתקציב הביטחון – ולפעול באופן מיידי לטובת מימושן כבר במסגרת תקציב משרד הביטחון לשנת 2016.
11. לא בכדי נאמר כי "אור השמש הינו המטהר הטוב ביותר"³. נפלה בחלקכם הזכות לקדם את מהפכת השקיפות התקציבית בתקציב הביטחון. יש למצות זכות זו עד תום, מתוך אמונה שלמה בכך שקידום השקיפות ישפר בוודאי את יכולת הבקרה הממשלתית וישרת את האינטרס הציבורי הכולל, אך קודם לכן – יטיב עם מערכת הביטחון עצמה.

בכבוד רב,

יעל קריב-טייטלבוים, עו"ד

העתק:

מר גדי איזנקוט, הרמטכ"ל

מר יוחנן לוקר, אלוף במיל', יושב-ראש הוועדה לבחינת תקציב הביטחון

³ אימרה זו מיוחסת לשופט בית המשפט העליון האמריקאי, לואי דמביץ ברנדייס, וצוטטה אינספור פעמים בפסיקה הישראלית שעסקה בחובתן של רשויות השלטון לפעול בשקיפות מלאה.